

Підсумки діяльності кредитних спілок за 2017 рік

Станом на 31.12.2017 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 378 кредитних спілок та 443 відокремлені підрозділи кредитних спілок.

За територіальною ознакою найбільша кількість кредитних спілок зареєстрована в таких областях:

- м. Києві та Київській області – 39 (10,3%);
- Луганській – 34 (9,0%);
- Донецькій – 29 (7,7%);
- Харківській – 24 (6,3%).

Аналіз діяльності кредитних спілок проведено на підставі поданих звітних даних за 2017 рік. Результати діяльності кредитних спілок та динаміку основних показників їх діяльності наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Показник	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016	Станом на 31.12.2017	Темпи приросту, %	
				31.12.2016/31.12.2015	31.12.2017/31.12.2016
Кількість зареєстрованих кредитних спілок	588	462	378	-21,4	-18,2
Кількість членів КС, (тис. осіб)	764,6	642,9	564,1	-15,9	-12,3
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках, (тис. осіб)	26,5	41,1	21,7	55,1	-47,2
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори, (тис. осіб)	162,2	148,6	134,3	-8,4	-9,6
Загальні активи, (млн. грн.)	2 064,3	2 032,5	2 169,8	-1,5	6,8
Капітал, (млн. грн.)	1 040,9	1 044,4	1 062,5	0,3	1,7
Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду), (млн.грн.)	1 792,7	1 799,5	1 902,3	0,4	5,7
Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду), (млн. грн.)	855,2	831,8	937,0	-2,7	12,6

За кількістю членів кредитних спілок лідирують Львівська область (75,9 тис. осіб), Івано-Франківська (60,0 тис. осіб), м. Київ та Київська область (54,7 тис. осіб) та Закарпатська область (46,1 тис. осіб).

Лідерами за розмірами активів є кредитні спілки м. Києва та Київської області (399,1 млн. грн.), Херсонської (236,0 млн. грн.), Харківської (212,3 млн. грн.), Івано-Франківської (199,6 млн. грн.) та Львівської областей (195,6 млн. грн.)

За результатами 2017 року, як і в попередні періоди, більшість кредитних спілок 155 (55,8%) об'єднує кількість членів – до 1,0 тис. осіб. Більше, ніж

третя частина кредитних спілок 111 (39,9%) об'єднує від 1,0 тис. до 10,0 тис. членів. Розподіл кредитних спілок за кількістю членів наведено в табл. 2 та зображено на рис. 1.

Таблиця 2

Розподіл кредитних спілок за кількістю членів

Показник	Станом на 31.12.2016	Станом на 31.12.2017
до 1 тис. осіб	204	155
від 1 тис. до 10 тис. осіб	125	111
від 10 тис. до 20 тис. осіб	9	11
більше 20 тис. осіб	3	1
Всього (кількість поданих звітних даних)	341	278

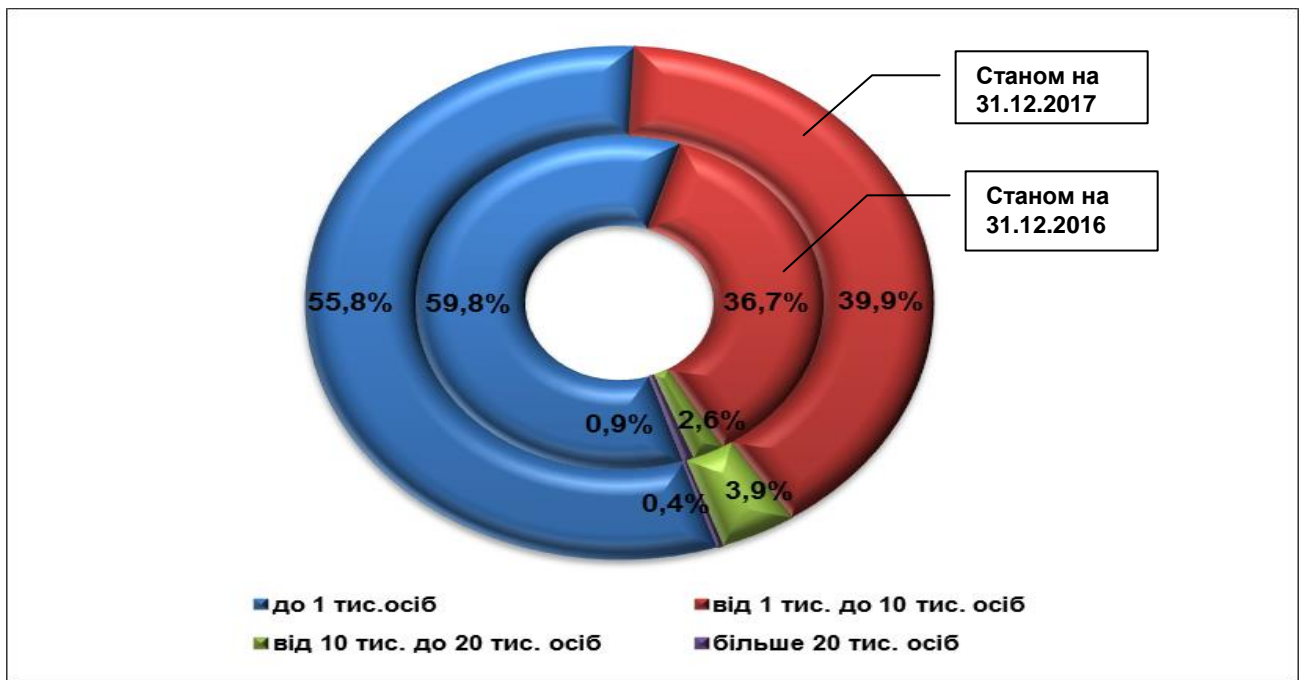

Рис. 1. Групування кредитних спілок за кількістю членів

На кінець 2017 року **кількість членів кредитних спілок** становила **564,1 тис. осіб**, що на 78,8 тис. осіб (12,3%) менше, ніж на кінець 2016 року. Також відбулися зміни і в структурі членів кредитних спілок. Так, зменшилися частки членів кредитних спілок, які мають діючі кредитні договори, з 148,6 тис. осіб до 134,3 тис. осіб та членів кредитних спілок, які мають діючі депозитні договори, з 41,1 тис. осіб до 21,7 тис. осіб. Крім того, відбулося зменшення частки інших осіб, які не користуються послугами кредитних спілок, але залишаються їх членами, з 453,2 тис. осіб до 408,1 тис. осіб (рис. 2).

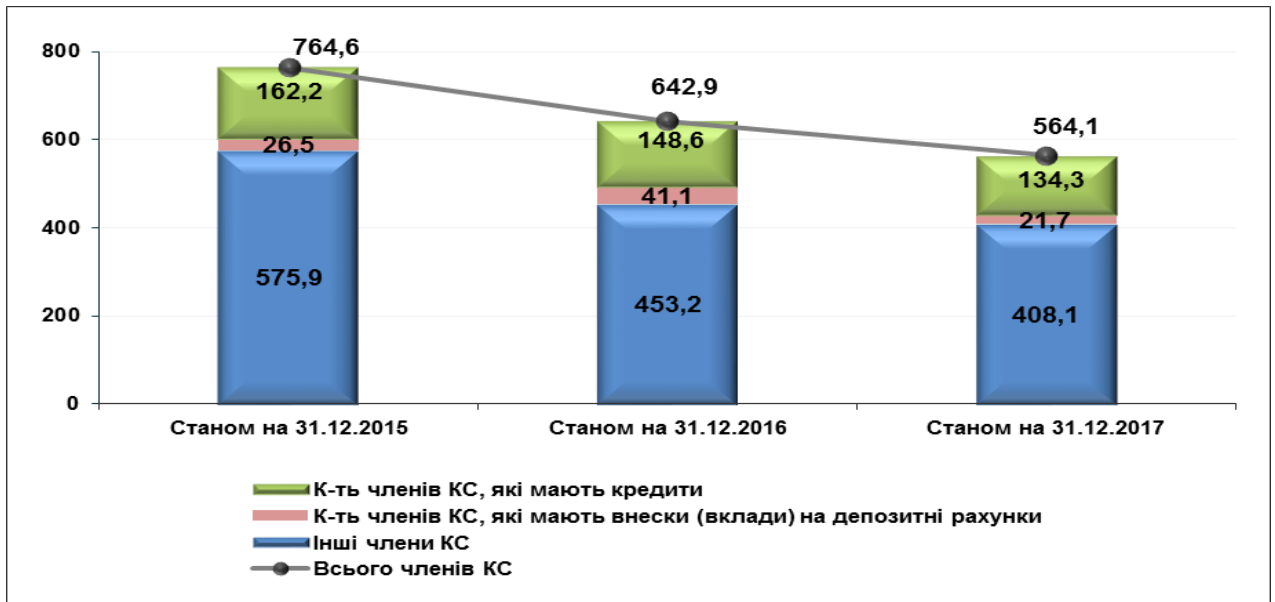

Рис. 2. Динаміка кількості членів кредитних спілок (тис. осіб)

Система кредитних спілок станом на 31.12.2017 порівняно з аналогічною датою 2016 року демонструє незначне збільшення активів і капіталу (рис. 3).

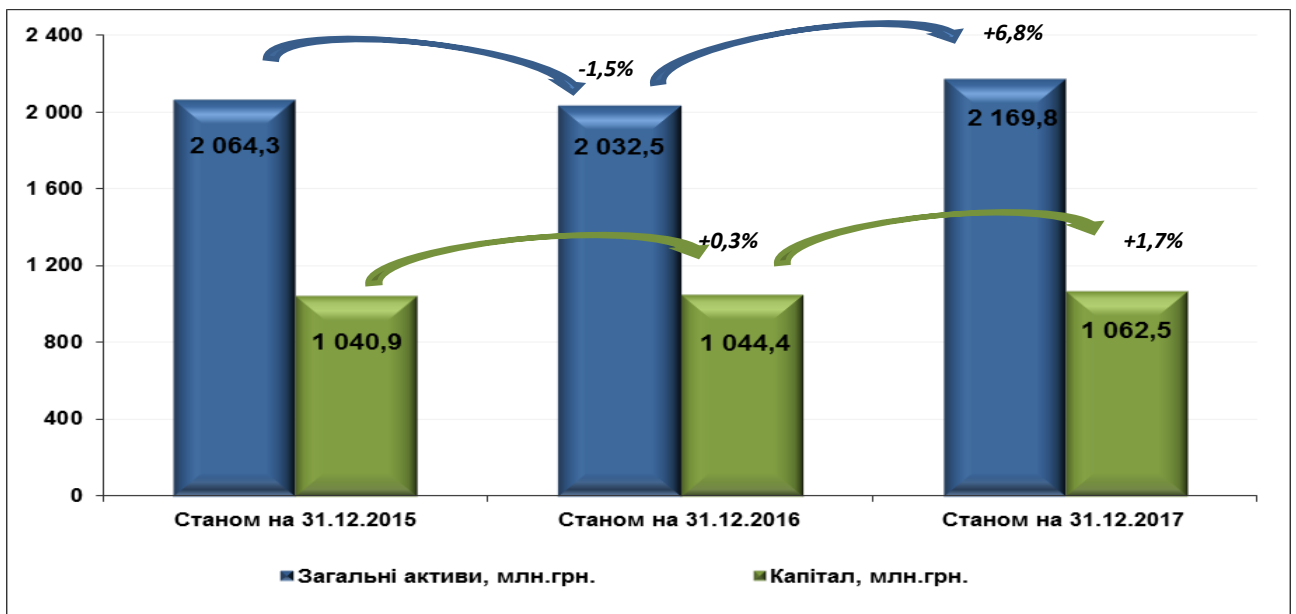

Рис. 3. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Загальний обсяг активів кредитних спілок станом на 31.12.2017 становить **2 169,8 млн. грн.** і збільшився на 137,3 млн. грн., або на 6,8% порівняно з відповідною датою 2016 року (2 032,5 млн. грн.).

Загальний обсяг капіталу становить **1 062,5 млн. грн.** та порівняно з 31.12.2016 збільшився на 18,1 млн. грн., або на 1,7%.

Загальний капітал сформовано на:

- 47,9% (509,3 млн. грн.) за рахунок резервного капіталу;
- 37,8% (401,1 млн. грн.) за рахунок пайових внесків членів кредитних спілок;
- 3,2% (34,3 млн. грн.) за рахунок додаткового капіталу;

- 11,1% (117,9 млн. грн.) за рахунок нерозподіленого доходу.

Рис.4. Структура капіталу станом на 31.12.2017 (млн. грн.)

Групування кредитних спілок за обсягом активів станом на 31.12.2017 наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Розподіл кредитних спілок за обсягом їх активів

Групи кредитних спілок за обсягом активів	Обсяг активів групи кредитних спілок, млн.грн.	Частка активів, що належать до групи, %	Кількість кредитних спілок, що належать до групи	Частка кредитних спілок, що належать до групи, %
більше 100 млн. грн.	428,1	19,7	3	1,1
50 -100 млн. грн.	298,8	13,8	5	1,8
10 – 50 млн. грн.	875,5	40,4	40	14,4
5 – 10 млн. грн.	209,0	9,6	29	10,4
1 – 5 млн. грн.	326,1	15,0	131	47,1
до 1 млн. грн.	32,3	1,5	70	25,2
Всього	2 169,8	100,0	278	100,0

Дані таблиці 3 свідчать, що в загальному обсязі активів найбільшу частку (40,4%) становить група із 40 кредитних спілок (14,4% від кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за 2017 рік) з обсягом активів від 10 до 50 млн. грн. Три кредитні спілки мали активи обсягом більші ніж 100 млн. грн.

Рис. 5. Динаміка кредитування та залучення внесків членів кредитних спілок

Обсяг кредитного портфеля перевищує обсяг залучених депозитних внесків (вкладів) у два рази.

Станом на 31.12.2017 кредити, надані членам кредитних спілок, становлять **1 902,3 млн. грн.** та порівняно з 31.12.2016 збільшилися на 5,7% (102,8 млн. грн.). Середній розмір кредиту на одного члена кредитної спілки, який має кредит, становить 14,1 тис. грн. (станом на 31.12.2015 – 11,1 тис. грн., станом на 31.12.2016 – 12,1 тис. грн.).

На депозитних рахунках членів кредитних спілок обліковувалось вкладів на загальну суму **937,0 млн. грн.**, що більше на 12,6% (105,2 млн. грн.), ніж на кінець 2016 року. Середня сума внесків на депозитні рахунки становить 43,2 тис. грн. (станом на 31.12.2015 – 32,3 тис. грн., станом на 31.12.2016 – 20,2 тис. грн.).

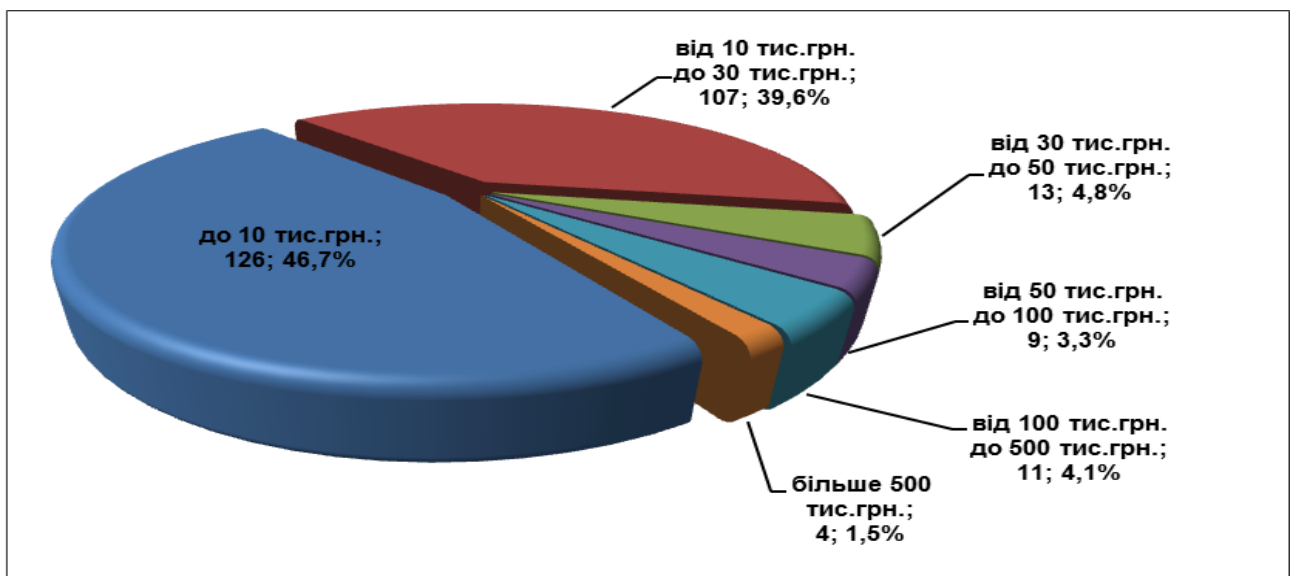

Рис. 6. Групування кредитних спілок за наданими кредитами на одного позичальника станом на 31.12.2017

Із загальної кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за 2017 рік, 270 кредитних спілок (97,1%) надали кредити членам спілки. У 126 кредитних спілках (46,7%) середній показник по наданих кредитах на одного позичальника менший 10,0 тис. грн. Питома вага активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 26,3% (569,6 млн. грн.).

Більше ніж у третини кредитних спілок (107) показник середнього розміру кредиту на 1 позичальника від 10,0 до 30,0 тис. грн. Частка активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 34,4% (745,6 млн. грн.).

У чотирьох кредитних спілках показник середнього розміру кредиту перевищує 500,0 тис. грн.

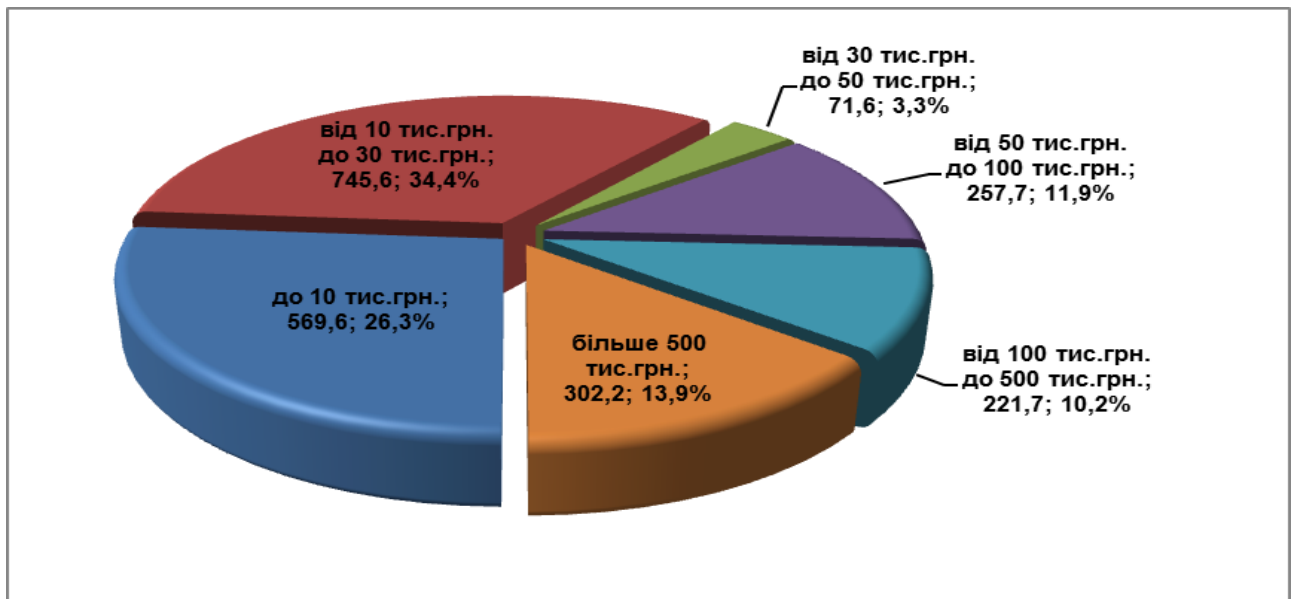

Рис. 7. Групування кредитних спілок за обсягами активів залежно від показника середнього кредиту на 1 позичальника станом на 31.12.2017 (млн. грн.)

Структура заборгованості за простроченими та неповерненими кредитами представлена в табл. 4 та на рис. 8.

Таблиця 4

Структура заборгованості за простроченими та неповерненими кредитами

	Станом на 31.12.2016		Станом на 31.12.2017	
	Сума, млн.грн.	Питома вага, %	Сума, млн.грн.	Питома вага, %
1-й рівень прострочення (31-90 днів)	47,6	12,9	49,8	14,4
2-й рівень прострочення (91-180 днів)	32,2	8,7	30,5	8,8
3-й рівень прострочення (181-365 днів)	46,8	12,7	42,4	12,3
більше 12 місяців	242,1	65,7	223,1	64,5
Всього	368,7	100,0	345,8	100,0

Станом на 31.12.2017 загальна сума заборгованості становить 345,8 млн. грн., що на 22,9 млн. грн. (6,2%) менше, ніж станом на 31.12.2016. У структурі заборгованості з неповернених і прострочених кредитів переважають неповернені кредити терміном понад 12 місяців, питома вага яких становить 64,5% (223,1 млн. грн.).

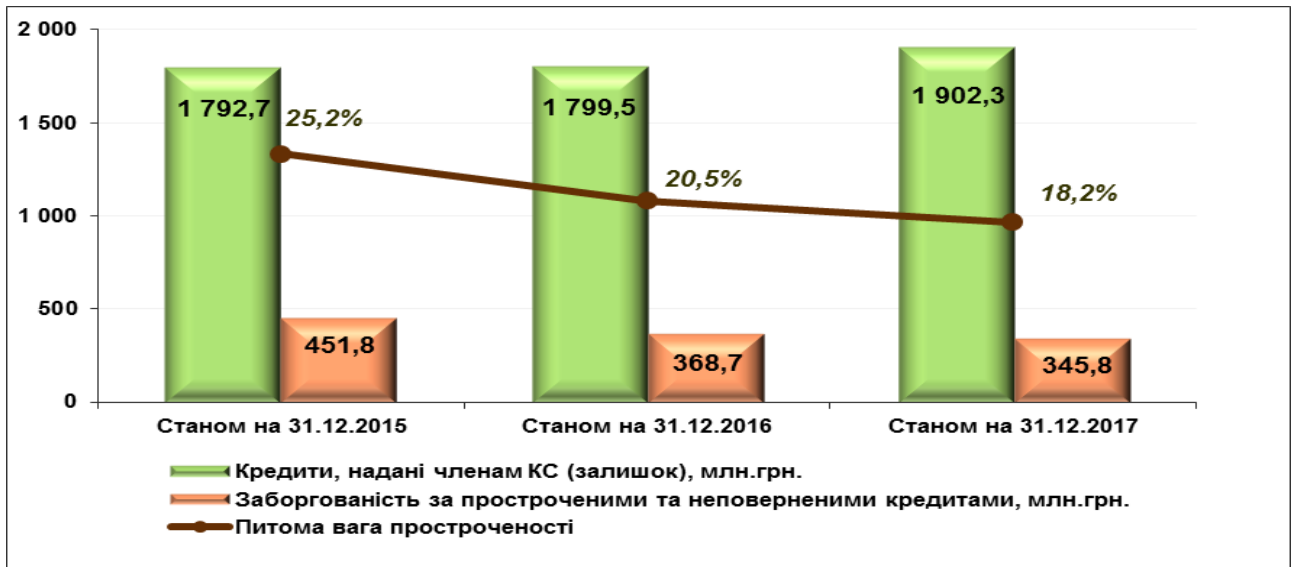

Рис. 8. Питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок

Показник частки простроченої заборгованості у кредитному портфелі кредитних спілок станом на 31.12.2017 становить 18,2%, що на 2,3 в.п. менше, ніж станом на 31.12.2016.

Найбільший попит мають споживчі кредити – 54,6% від суми кредитів (1 040,9 млн. грн.). У складі споживчих кредитів кредити на придбання автотранспорту становлять 3,1% (32,1 млн. грн.); на придбання аудіотехніки, відео та побутової техніки 5,0% (52,4 млн. грн.) та на інші потреби – 91,9% (956,4 млн. грн.). Друге місце посідають кредити, надані на придбання, будівництво та ремонт нерухомого майна – 21,5% (410,4 млн. грн.). Найменшу частку в загальному обсязі виданих кредитів 2,5% (48,4 млн. грн.) має кредитування ведення фермерських господарств.

Найбільш ризиковими кредитами з огляду на обсяги прострочення платежів є комерційні кредити (станом на 31.12.2017 середній кредит становить 38,6 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 25,8% (37,0 млн. грн.).

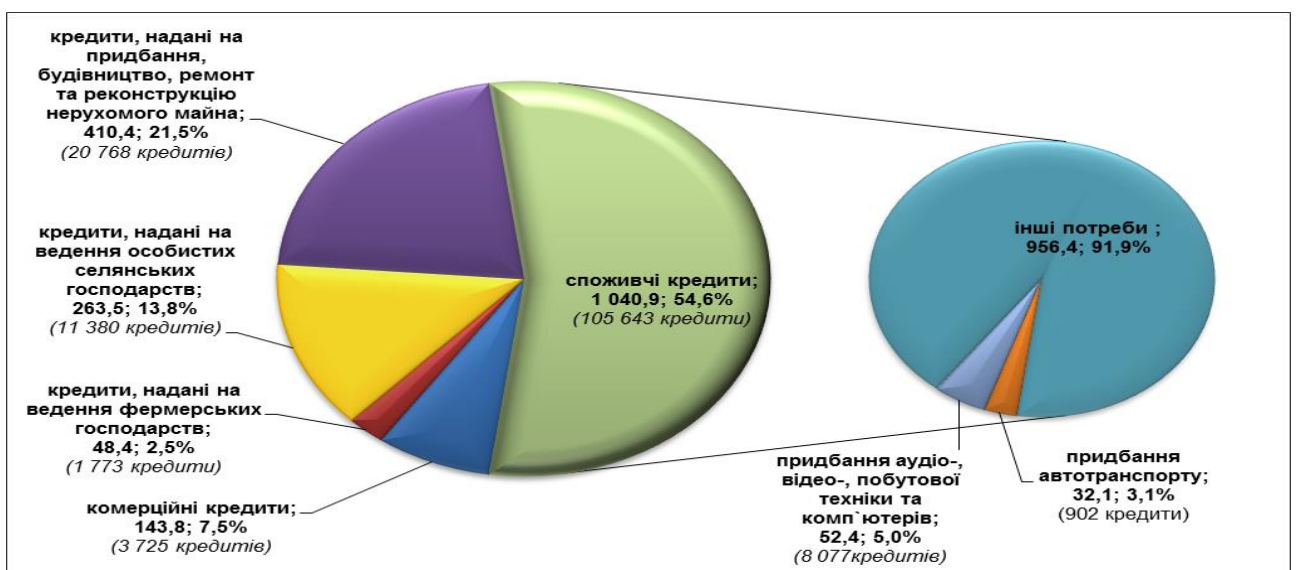

Рис. 9. Структура кредитів за видами станом на 31.12.2017 (млн. грн.)

Діапазон середньозважених відсоткових ставок за кредитами, які надані членам кредитних спілок, широкий. Третина кредитних спілок – 90 (32,4%) – надають кредити за середньозваженою ставкою в межах від 40% до 50% річних (табл. 5). Половина кредитних спілок (53,6%) надають своїм членам кредити за відсотковою ставкою в межах від 30% до 50% річних.

Таблиця 5

Розподіл кредитних спілок за середньозваженими відсотковими ставками за кредитами

Інтервали відсоткових ставок	Кількість кредитних спілок, які подали звітні дані за 2017 рік	Частка від загальної кількості кредитних спілок, %
До 10 %	16	5,8
10% - 20%	7	2,5
20%-30%	14	5,0
30%-40%	59	21,2
40%-50%	90	32,4
50%-60%	53	19,1
60%-70%	26	9,4
70%-80%	4	1,4
Більше 80%	9	3,2
Всього	278	100,0

У структурах кредитного та депозитного портфелів кредитних спілок значні частки припадають на кредити та депозити строком понад 12 місяців та строком від 3 до 12 місяців.

Станом на 31.12.2017 у кредитному портфелі найбільшу частку – 51,2% (974,4 млн. грн.) – становлять кредити з терміном погашення понад 12 місяців. Також значну частку (46,8%) мають кредити з терміном погашення від 3 до 12 місяців. Частка кредитів з терміном погашення до 3 місяців у загальному кредитному портфелі становить 2,0%.

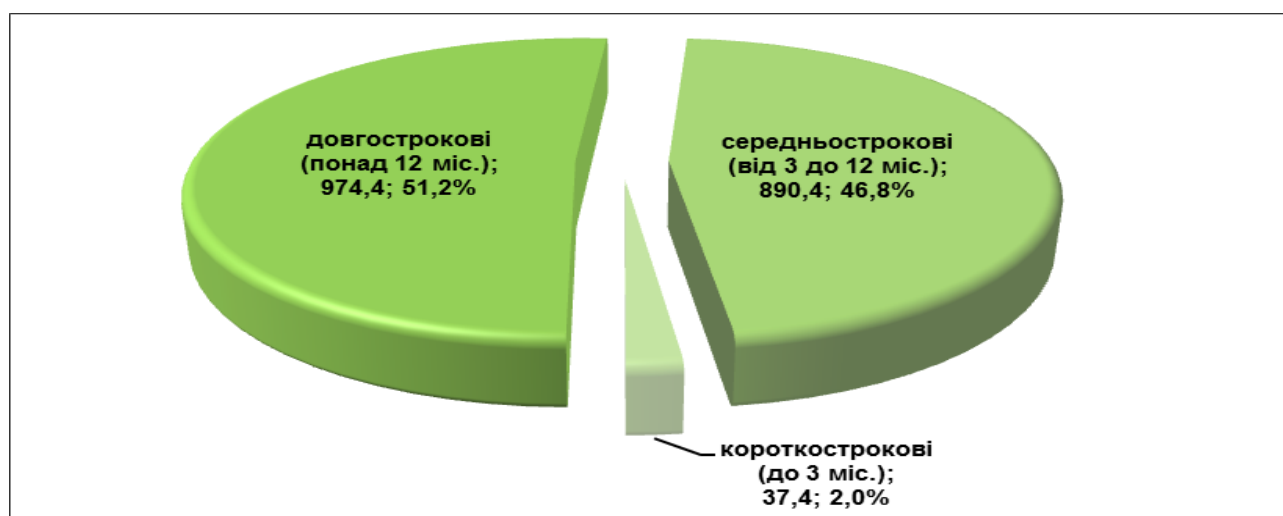
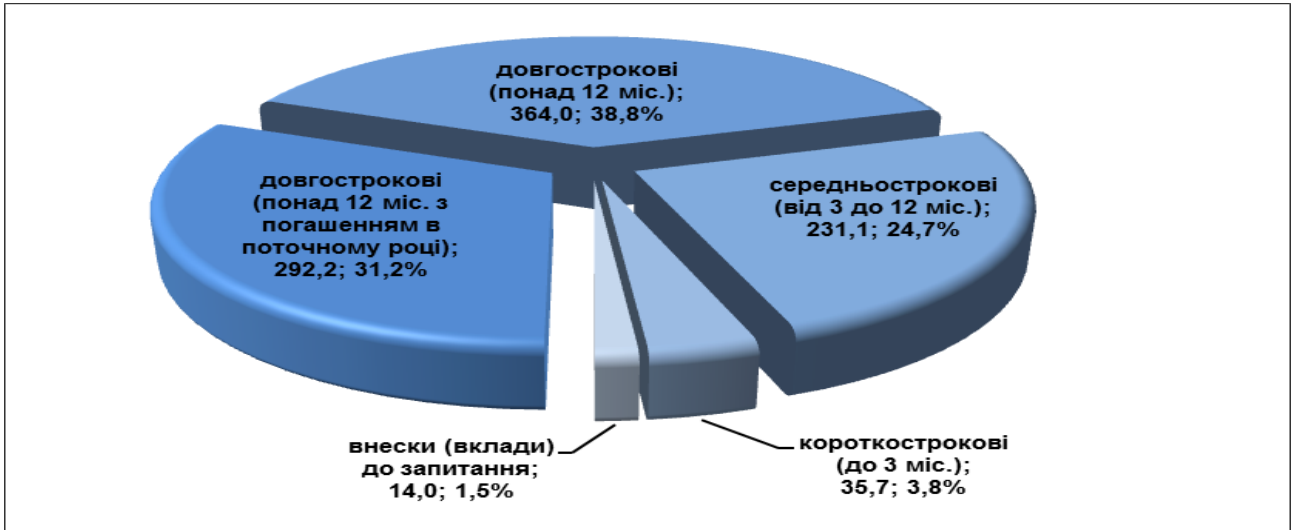

Рис.10. Структура кредитного портфеля кредитних спілок станом на 31.12.2017

У структурі депозитного портфеля кредитних спілок найбільшу частку мають довгострокові внески (вклади) (понад 12 місяців) – 70,0% (656,2 млн. грн.), у тому числі внески понад 12 місяців з погашенням у поточному

році становлять 292,2 млн. грн. (31,2%). Істотну частку – 24,7% (231,1млн. грн.) – становлять середньострокові внески (вклади) на депозитні рахунки (від 3 до 12 місяців). Внески (вклади) на депозитні рахунки на строк до 3 місяців та внески до запитання становлять 3,8% та 1,5% відповідно.

Рис.11. Структура депозитного портфеля кредитних спілок станом на 31.12.2017